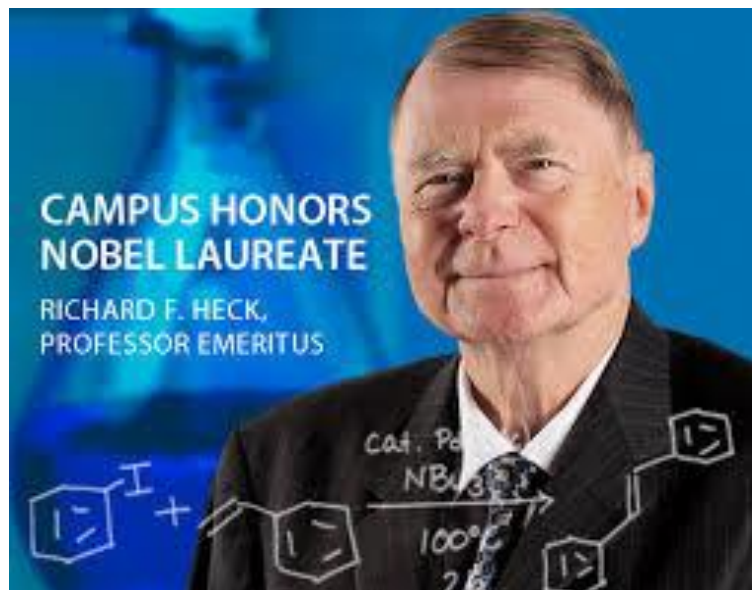

Một câu chuyện buồn

Hôm rày, tôi phân vân và suy nghĩ về cái chết của một nhà khoa học lừng danh Richard Heck (1), Giải Nobel Hoá học 2010. Giáo sư Heck qua đời ở Phi Luật Tân vào cuối tháng 10 trong cô quạnh và nghèo khó. Các bạn có thể tưởng tượng một khôi nguyên Nobel mà không có đủ tiền để điều trị bệnh, nhưng đó là một thực tế.

Richard Heck và Ei-ichi Negishi thuộc ĐH Purdue từng được trao giải Nobel hoá học

năm 2010. Khám phá của ông được dùng cho việc phát triển thuốc điều trị HIV, ung thư, và một số bệnh khác. Ấy thế mà trong những ngày cuối đời, ông Heck chết vì không đủ tiền trả cho bệnh viện!

Ông từng làm việc cho ĐH Delaware 18 năm trời và sau này trở thành cựu giáo sư (Professor Emeritus). Sau khi nghỉ hưu, ông quyết định cùng vợ về sống ở Manila (vợ ông là người Phi Luật Tân). Lí do ông chọn sống ở Phi Luật Tân là vì sau khi nghỉ hưu, ông nhận tiền trợ cấp chỉ 2500 USD mỗi tháng, không đủ để sống ở Mỹ. Suốt đời, ông là một nhà khoa học bình dị, khiêm tốn, và hiền từ. Dù rất nổi tiếng, nhưng ông luôn tìm cách tránh công chúng và truyền thông. Ngay cả láng giềng ông ở Manila cũng không biết ông là một khôi nguyên Nobel!

Theo báo chí, ông bị bệnh tiểu đường, nghẽn phổi mãn tính, và một chút lẫn trí (dementia). Ông sống một mình, vì vợ ông qua đời năm 2012 và hai người không có con. Khi ông được chuyển vào một bệnh viện tư ở Manila trong tình trạng khẩn cấp, nhưng bệnh viện không cho nhập viện vì người ta phát hiện ông chưa trả nợ cho bệnh viện trong những lần điều trị trước đây. Ông được y tá cấp tốc chuyển sang bệnh viện công, nhưng tình trạng sức khoẻ quá xấu và ông qua đời ở tuổi 84, sau khi dành cả đời phục vụ cho khoa học và y học. Cái chết của Giáo sư Heck làm cho giới khoa học Phi Luật Tân nổi giận. Họ ký một kháng nghị lên án hành động của bệnh viện tư, và chỉ trích gay gắt hệ thống y tế bất nhân. Phi Luật Tân, giới khoa học chỉ ra rằng, là một xã hội công giáo, và công giáo có truyền thống cứu mang người nghèo (?) mà để cho một nhà khoa học lớn chết vì nghèo. Có cái gì đó không ổn trong xã hội này.

(1) <http://www.asianscientist.com/.../richard-heck-nobel-quality.../>
người gửi: Jennifer Hoang